

'Houtstoken kan milieubewust'

Jacob van der Meulen

Vogelenzang * Het aanbod van houtkachels en haarden mag best kritisch bekeken worden om het kaf van het koren te scheiden. Maar kom bij Sjoerd van Oppen niet aan met het verhaal dat het stoken van hout hoe dan ook het milieu schaadt.
„Een goede kachel - met goed hout, een goed rookkanaal en goed stookgedrag - belast het milieu niet onnodig. Dan stook je zelfs CO₂-neutraal. Dat kun je van een gasgestookte cv niet zeggen.“
Bij de start van elk stookseizoen laait het debat over houtstoken weer op. Tegenstanders brengen in dat houtkachels en open haarden grote hoeveelheden CO₂ en fijnstof het toch al zwaar belaste milieu inslingeren. Maar volgens Van Oppen,

Kies voor een houtkachel met milieukeurmerk*

werktzaam bij kachel- en haardenfirma het Schouwspel in Vogelenzang, liggen de feiten toch echt anders. „Hout dat op een natuurlijke manier door verrotting vergaakt, geeft niet zoveel CO₂ af als hout dat verbrandt. Dan kun je het dus maar beter opstoken om je huis te verwarmen, zodat je de gaskraan kunt dicht laten.“
„Omdat bomen tijdens de groei op hun beurt weer CO₂ opnemen, is er sprake van een gesloten kringloop. Het is klimaatneutraal. Dat ligt bij de gasgestookte cv-installs-

ties wel anders. Gas is een fossiele brandstof die je opsteekt zonder de voorraad aan te vullen. Niet echt duurzaam dus.“
De discussie over fijnstof, in Nederland nog maar net begonnen, snijdt volgens Van Oppen wel hout. „In andere landen waar veel hout wordt gebruikt, zijn al maatregelen tegen fijnstof uit houtkachels genomen, zoals in Noorwegen, Duitsland, Zwitserland en Oostenrijk. Daar zijn normen gesteld aan de maximaal toelaatbare hoeveelheid die zulke kachels mogen uitstralen. In Nederland is dat niet het geval. Hier kun je een houtkachel in de bouwmarkt kopen die in het buitenland alle normen overschrijft.“
„Noorwegen loopt internationaal gezien voorop. Door de regulering van de temperatuur in de verbrandingskamer van de kachel in combinatie met nieuwe technieken -

Gebruik alleen schoon en goed gedroogd hout*

zoals staverbranding van houtgassen - voldoen de kachels daar aan de strengste uitstootnormen ter wereld. In Nederland zouden ze aan houtkachels ook een milieukeurmerk moeten verblijden, zoals bijvoorbeeld de Duitse DIN.“
Milieubewust stoken begint met de keuze van de kachel, maar ook andere factoren spelen een rol, zoals de houtkeuze. „Schoon en droog hout is essentieel, dat wil zeggen onbehandeld hout, bijvoorbeeld ovensgedroogd, met een vochtpercentage van maximaal 25

procent. Dat haal je niet door een stapel hout een paar jaar in de tuin onder 'n afdakte te leggen. In Nederland ligt de gemiddelde luchtvochtigheid rond de 80 procent.“
„Verder is het zo dat langzaam groeiende houtsoorten een hogere calorische waarde hebben, zoals eik, es en beuk. Moderne kachels halen tachtig procent van die energie uit het hout. Ook het rookkanaal is belangrijk. Een dubbelwandig geïsoleerd kanaal genereert een betere trek dan een gemiddeld kanaal, waarin veel condens- en creosotvervuiling plaatsvindt.“
„Met een thermometer op de pijp van een kachel kun je de temperatuur in het kanaal optimaal houden door de luchtvochtigheid in de kachel te verhogen of te verlagen. Zo kan de verbranding zo optimaal mogelijk plaatsvinden en ontstaat er nauwelijks vervuiling.“
„Ook de uitmonding van het

rookkanaal is belangrijk. De schoorsteen moet boven het hoogste punt van het dak uitsteken zodat de gassen vrij kunnen verwarmen.“
Tenslotte is het stookgedrag van de gebruiker van groot belang. „Bij windstil weer en bij mist moet je geen hout stoken, dan veroorzaakt je overlast in de buurt.“
Verder moet de kachel op maat zijn voor de ruimte die ze moet verwarmen. „Laat een kachel installeren door een vakman die weet welke factoren van belang zijn voor verbruik van stoken. Enkele fabrikanten gaan al zover dat ze alleen garantie geven op een kachel die is geïnstalleerd door een specialist. Dan weet je dat er is magedacht, over hoe de kachel en het rookkanaal zich verhouden tot het milieu. Dan is houtstoken een CO₂-neutrale en filis manier om je huis te verwarmen.“

Haarlems Dagblad - woensdag 11 november 2015

Het bovenstaande artikel verscheen in het Haarlems Dagblad op woensdag 11 november 2015. In het artikel interviewt Jacob van der Meulen Sjoerd van Oppen van “Het SchouwSpel” te Vogelenzang. Hieronder kunt u de tekst van dit artikel nalezen.

Houtstoken kan milieubewust Vogelenzang

Het aanbod van houtkachels en haarden mag best wel kritisch bekeken worden om het kaf van het koren te scheiden.

Maar kom bij Sjoerd van Oppen niet aan met het verhaal dat het stoken van hout bij voorbaat het milieu al schaadt.

„Een goede kachel, met goed hout, een goed rookkanaal, en goed stookgedrag belast het milieu niet onnodig. Dan stook je zelfs CO₂-neutraal. Dat kun je van een gasgestookte cv niet zeggen.**

Bij de start van elk stookseizoen laait het debat over het stoken van hout weer op. Tegenstanders brengen in dat houtkachels en open haarden CO₂ het toch al zwaar belaste milieu inslingeren. Verder vliegt het fijnstof in het rond boven de schoorsteen van een houtvuurtje. De adviseur van het Schouwspel in Vogelenzang vertelt dat de feiten naar zijn inzichten en die van andere deskundigen toch anders liggen. Om te beginnen over die uitstoot van CO₂. „Hout dat op een natuurlijke manier door verrotting vergaakt, veroorzaakt CO₂. Dat is dezelfde hoeveelheid CO₂ die bij verbranding vrijkomt. Dus dan kun je het maar beter opstoken, de energie gebruiken om mee te verwarmen en zo de gaskraan dicht laten. Omdat bomen tijdens de groei op hun beurt weer CO₂ opnemen, is er in principe dus sprake van een gesloten kringloop. Het is klimaatneutraal. Dat ligt bij de gas gestookte centrale verwarmingen in Nederland wel even anders. Een fossiele brandstof die we aan het opstoken zijn, zonder dat de voorraden weer aangevuld kunnen worden. Niet echt duurzaam dus.**

De discussie over fijnstof snijdt volgens Van Oppen wel hout. „In Nederland is dat een relatief nieuw onderdeel in het debat. In andere landen waar al eeuwen veel hout als hoofdverwarming wordt gestookt is daar al eerder aan gedacht en zijn er maatregelen genomen. Neem bijvoorbeeld Noorwegen, Duitsland, Zwitserland en Oostenrijk. Daar zijn normen gesteld aan de toelaatbare hoeveelheid fijnstof door houtkachels. In Nederland is dat nog steeds niet het geval. Hier mag je een houtkachel in de bouwmarkt kopen die alle normen in andere landen overschrijdt. Het heeft alles te maken met de kwaliteit van de kachel en de toegepaste verbrandingstechniek zodat de uitstoot van kachels ook op laagstand nog binnen de gestelde milieu eisen blijven. Noorwegen loopt hierbij voorop. Door de regulering van de temperatuur in de verbrandingskamer in combinatie met nieuwe technieken, zoals naverbranding van houtgassen, wordt de uitstoot binnen de strengste normen ter wereld gehouden. Wat dat betreft zou het goed zijn dat we in Nederland niet alleen veiligheidskeurmerken aan houtkachels verbinden, zoals nu het geval is. Een milieukeurmerk, zoals bijvoorbeeld de Duitse DIN+, zou in deze markt het kaf van het koren scheiden.**

Milieubewust stoken begint met de keuze van de kachel, maar ook andere factoren spelen een belangrijke rol. Zoals de keuze van het hout. Van Oppen: „Schoon en droog hout is essentieel. Dat betekent: onbehandeld hout dat ovengedroogd is. Met een vochtpercentage van maximaal 25 procent. Dat redt je niet door een stapel hout een paar jaar in de tuin onder een afdakje te laten liggen. In Nederland ligt de gemiddelde luchtvochtigheid namelijk rond de 80 procent. Verder is het zo dat langzaam groeiende houtsoorten de hoogste calorische waarde hebben, zoals eik, es en beuk. Ook het rookkanaal belangrijk. Een dubbelwandige pijp genereert een betere trek dan een gemetseld kanaal, waarin veel condens- en creosoot vorming plaatsvindt. Dat kan schoorsteenbrand veroorzaken. Met een thermometer op de pijp van een kachel kun je de temperatuur in het kanaal optimaal houden door de lucht toevoer in de kachel te verhogen of te verlagen waardoor de verbranding zo optimaal mogelijk kan plaatsvinden. Te weinig lucht smoort het vuur en veroorzaakt overlast. Ook de uitmonding van het stookkanaal in het dakvlak is belangrijk. De schoorsteen moet boven het hoogste punt van het dak uitsteken zodat de gassen vrij kunnen verwaaien.

Ten slotte is het stookgedrag van de gebruiker van groot belang. Bij windstil weer en bij mist moet je geen hout stoken want dan veroorzaakt je overlast in de buurt. Verder moet de kachel op maat zijn voor de ruimte die je wilt verwarmen. Wat dat betreft is het goed om de kachel ook te laten installeren door een vakman die het juiste advies kan geven over alle factoren die van belang zijn bij het op een verantwoorde manier stoken van hout. Enkele fabrikanten gaan al zover dat ze alleen garantie op de kachel geven als deze geïnstalleerd is door een specialist. Dan weet je dat er echt is nagedacht hoe de kachel en het rookkanaal zich optimaal kunnen verhouden met respect voor het milieu. Dan is houtstook gewoon een CO₂-neutrale en fijne manier om je huis te verwarmen.**